

SULTAN ALPARSLAN

Malazgirt'ten Açılan Yol

Joylino

SULTAN ALPARSLAN

Malazgirt'ten Açılan Yol

Küçük Alparslan yayı iki eliyle kavradı. Karşısındaki hedefe baktı, nefesini tuttu ve oku bıraktı. Ok, hedefin yanından geçip toprağa saplandı. Kaşlarını çatarak yeni bir oka uzanırken babası Çağrı Bey elini onun omzuna koydu. “Acele etme,” dedi. “Önce nerede yanıldığını düşün.”

Alparslan bu kez ayaklarını daha sağlam bastı. Yayını kaldırdı, biraz bekledi. İkinci ok hedefe değdiğinde yüzünde kocaman bir gülümseme belirdi. Henüz küçük bir çocuktuk; kazanacağı savaşlardan, yöneteceği ülkeden habersizdi. O günkü sevinci, dikkatle çalışıp bir şeyi başarmanın sevincinden ibaretti.

Yıllar geçti. Alparslan'ın çocukken tuttuğu küçük yayın yerini daha büyük bir yay aldı. At üstünde uzun yollar aşıyor, babasının yanında görevler üstleniyordu. ağrı Bey hastalandığında sorumluluklarının bir bölümünü ona verdi. Artık Alparslan'ı bekleyen, bir hedef tahtasından çok daha zor meselelerdi.

Bir ordunun yola çıkabilmesi için atların dinlenmesi, askerlerin yiyeceğinin hazırlanması, geçilecek yolların bilinmesi gerekiyordu. Genç Alparslan tecrübeli komutanları dinledi, kararlar verdi, güçlüklerle karşılaştı. Zamanla insanlar ona güvenmeye başladı. “Alp Arslan” adı, yiğit bir aslanı anlatıyordu. O da cesaretiyle bu adı taşıyan güçlü bir komutan olarak yetişıyordu.

Alparslan, zorlu m¼cadelelerin ardından B¼y¼k Selçuklu Devleti'nin sultanı oldu. Yanında, devlet işlerinde kendisine yardım eden bilgili veziri Nizam¼lm¼lk vardı. Önlerine her gün başka bir mesele geliyordu. Bir şehrin ihtiyacı, bir yolun güvenliğı, uzaklardan ulaşan bir haber...

Anlatıldığına göre bir gün Nişabur'da, öğrenim görmek isteyen fakat imkânları az olan insanlarla karşılaştılar. Nizam¼lm¼lk, onların okuyabilecekleri ve barınabilecekleri bir yer yapılmasını önerdi. Alparslan bu düş¼nceyi destekledi. Zamanla Nizamiye adıyla tanınan medreseler açıldı. Sultan ordusunu güçlendirirken, öğrencilerin kitap açabileceğı kapıların da çoğalmasına yardım ediyordu.

1071 yılında, Alparslan güneyde bir seferdeyken önemli bir haber ulaştı. Bizans İmparatoru Romen Diyojen büyük bir orduyla doğuya ilerliyordu. Selçuklularla Bizans arasında uzun zamandır süren mücadele, şimdi çok daha büyük bir karşılaşmaya dönüşebilirdi.

Haber, ordunun yolunu değiştirdi. Çadırlar toplandı, yükler bağlandı, atlar hazırlandı. Alparslan kuzeye yöneldi.  n nde aşılacak yollar ve hızla verilmesi gereken kararlar vardı. Haberciler gidip geliyor, komutanlar hazırlıkları tamamlıyordu. Sultan, ordusunun başında ilerlerken yaklaşan karşılaşmanın ağırlığını taşıyordu. Yolun sonunda adı yüzyıllarca unutulmayacak bir yer vardı: Malazgirt.

Malazgirt yakınlarında iki ordu birbirine yaklaştı. Ovada toz yükseliyor, tepelerde nöbetçiler bekliyordu. Alparslan, komutanlarıyla çevreyi inceledi. Nerede bekleyeceklerini, nasıl hareket edeceklerini konuştular. Böyle bir günde, en küçük dikkatsizlik bile ağır sonuçlar doğurabilirdi.

Sultan, imparatora bir elçi heyeti gönderdi. Görüşmeler belki bir anlaşmanın yolunu açabilirdi. Fakat heyet geri döndüğünde beklenen sonuç alınamamıştı. Artık savaş hazırlıkları tamamlanacaktı. Akşam çökerken askerler atlarının yanına döndü. Ertesi gün ne olacağını kimse bilmiyordu. Alparslan'ın yapması gereken, bu belirsizlik içinde ordusunu bir arada tutmaktı.

26 Ağustos 1071, cuma günüydü. Sabahın serinliği çekilirken ordugâhta hazırlıklar sürüyordu. Eyerler kontrol edildi, askerler yerlerini aldı. Alparslan komutanlarıyla son kez görüştü; ardından askerleriyle birlikte namaz kılıp dua etti.

Eski tarih anlatıları, o gün askerlerinin karşısına beyaz bir elbiseyle çıktığını söyler. Sultan, mücadelede onların yanında olacaktı. Onu karşılarında gören askerler dikkat kesildi. Aynı ovada bulunuyor, aynı tehlikeyi paylaşıyorlardı. Çok geçmeden atların dizginleri toplandı. Alparslan ordusunun başındaki yerini aldı. Bekleyiş sona ermişti.

Atların nal sesleri ovaya yayıldı. Selçuklu atlıları hızla hareket ediyor, Bizans askerleri ilerliyordu. Tozun içinde her şeyi görmek kolay değildi. Komutanların işaretlerini takip etmek, yanındaki arkadaşından kopmamak gerekiyordu.

Bir süre sonra Selçuklu birlikleri geri çekilmeye başladı. Fakat bu hareket, Alparslan'ın savaş planının bir parçasıydı. Bizans kuvvetleri onları izledikçe düzenleri zorlandı. Ardından Selçuklu atlıları yeniden yön değiştirdi; başka birlikler de yanlardan harekete geçti. Ovanın bir yanında başlayan hareket, diğer yanına ulaştı. Alparslan, hızlı atlılarını ve doğru zamanı kullanarak savaşın gidişini değiştiriyordu.

Gün ilerledikçe Bizans ordusunun düzeni bozuldu. Birlikler birbirinden ayrıldı, verilen emirler herkese ulaşamaz oldu. Alparslan'ın ordusu üstünlüğü ele geçirdi. Akşama doğru savaşın sonucu belli olmuştu: Selçuklular büyük bir zafer kazanmıştı.

İmparator Romen Diyojen de esir alınmıştı. Haber askerler arasında yayılırken sevinç sesleri yükseldi. Fakat gün kolay geçmemişti; iki tarafta da hayatını kaybedenler ve yaralananlar vardı. Ovanın üzerindeki toz yavaşça dağılırken Alparslan'ın önünde yeni bir karar duruyordu. Kendisiyle savaşan imparator artık onun elindeydi. Şimdi ona nasıl davranacaktı?

İki hükümdar bu kez savaş meydanında değil, görüşmek için karşı karşıya geldi. Sabah ordularına önderlik eden imparator, şimdi esirdi. Alparslan ise büyük bir zafer kazanmış olmanın gücüne sahipti.

Sultan, Romen Diyojen'i bir hükümdara yakışır biçimde ağırladı. Günler süren görüşmelerde barışın şartları konuşuldu. Sonunda bir anlaşmaya varıldı. Alparslan, imparatoru serbest bıraktı; yolculuğunda kendisine eşlik edecek bir birlik de verdi. Böylece Malazgirt'teki komutanlığına, zaferden sonra gösterdiği ölçülü davranış da eklendi. Onun hakkında yazanlar, yıllar sonra bu karşılaşmayı da anlatacaktı.

Malazgirt'ten çıkan haberciler, zaferi uzak şehirlere taşıdı. Alparslan artık devrinin en büyük komutanları arasında anılıyordu. Ancak Anadolu'nun geleceği tek bir günde değişmeyecekti. Zaferin ardından geçen yıllarda Türklerin bu topraklara yerleşmesi hızlandı; yeni yerleşimler ve devletler ortaya çıktı.

Alparslan, bütün bunların ileride nasıl gelişeceğini görecektik kadar uzun yaşamadı. Ertesi yıl, doğudaki bir sefer sırasında uğradığı saldırıda ağır yaralandı ve 1072'de vefat etti. Yerine oğlu Melikşah geçti. Sultan'ın hayatı sona ermişti, fakat Malazgirt'te kazandığı zaferin etkisi kendisinden sonra da devam edecekti.

Yıllar sonra Anadolu yollarından başka yolcular geçti. Yanlarında çocukları, eşyaları, sürüleri vardı. Kimi bir ovada konakladı, kimi bir şehrin yakınında yeni bir hayat kurdu. Tezgâhlarda kumaşlar dokundu, tarlalara tohumlar ekildi, evlerde çocuklar büyüdü.

Anadolu'nun uzun hikâyesine yeni hikâyeler katıldı.

Bu yüzden Malazgirt için “Anadolu'nun kapılarının açıldığı yer” denir. O kapı, demirden yapılmış kocaman bir kapı değildi. Bir zaferin ardından başlayan, nesiller boyunca süren bir yolculuktu. Ve o yolculuğun başındaki büyük isimlerden biri, çocukken yayını sabırla tutmayı öğrenen Alparslan'dı.

Malazgirt'te bir gün kazanılmıştı. O günün izi, yüzyıllara uzandı.

